

Möjliga spridningsvägar för *Fusarium* i stråsäd

Paula Persson, SLU Uppsala

Uddevallakonferensen, 9-10 januari 2014

- 2011 omfattande DON innehåll i svensk spannmål. Havre speciellt drabbad.
- 40-50% av havren över gränsvärdet för livsmedel
- DON problemen landsomfattande
- *F. graminearum* huvudorsaken

Prov överstigande gränsvärdet för DON i höst- och vårvete

	Höstvete			Vårvete		
År	Antal prov	Antal prov >1250 µg	% prov >1250 µg	Antal prov	Antal prov >1250 µg	% prov >1250 µg
2004	64	3	5			
2005	105	0	0	5	0	0
2006	71	2	3	16	1	6
2007	85	0	0	10	0	0
2008	46	0	0	14	1	7
2009	40	0	0	13	1	8
2010	36	0	0	13	0	0
2011	39	5	13	16	7	44
2012	34	3	9	15	6	40
Totalt	520	13	3	102	16	16

(Källa: Jordbruksverket)

Sortprovning – Fusariummottaglighet Kristianstad 12 juli 2013

Prediktion av DON i havre, Thomas Börjesson, SLF

När blommar havren?

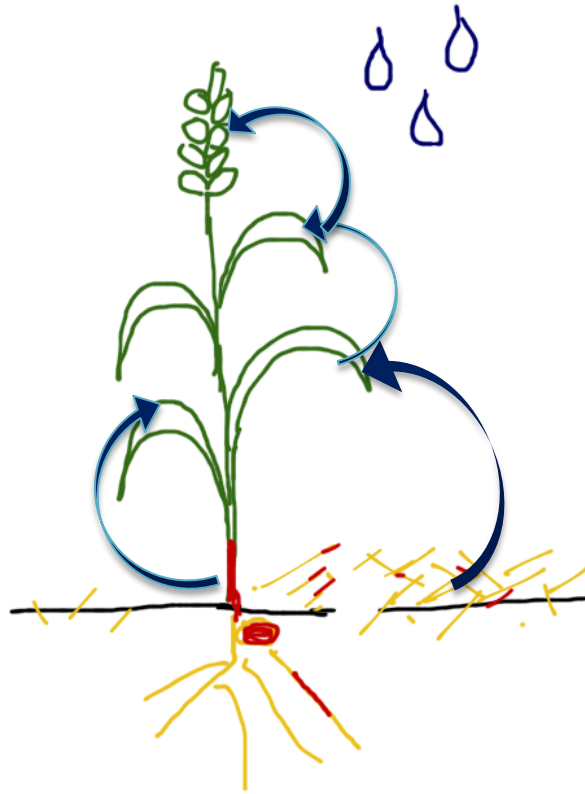
**Kan smittade skörderester från föregående
års gröda vara enda orsaken??**

Sker en sporspridning över större områden ??

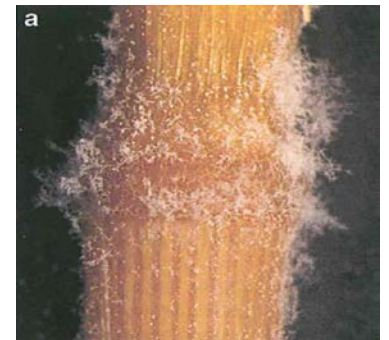
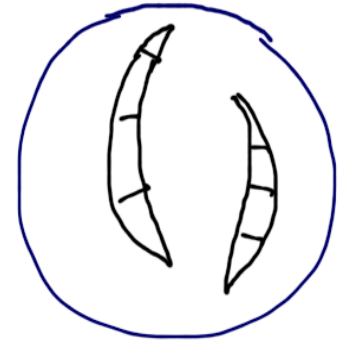
Spelar smittat utsäde någon roll ??

Hur sprids Fusarium?

I FÄLTET

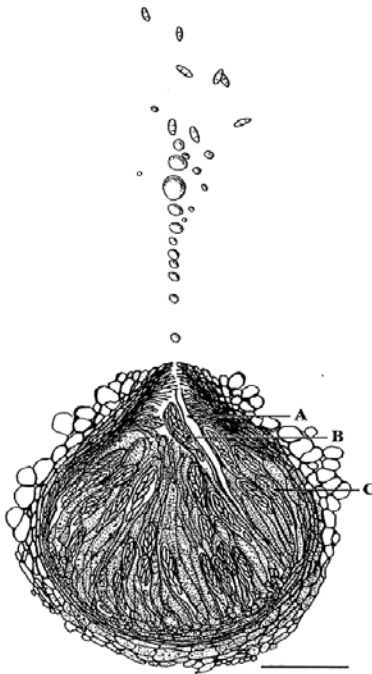
Makrokonidier

F. graminearum - *Gibberella zeae*

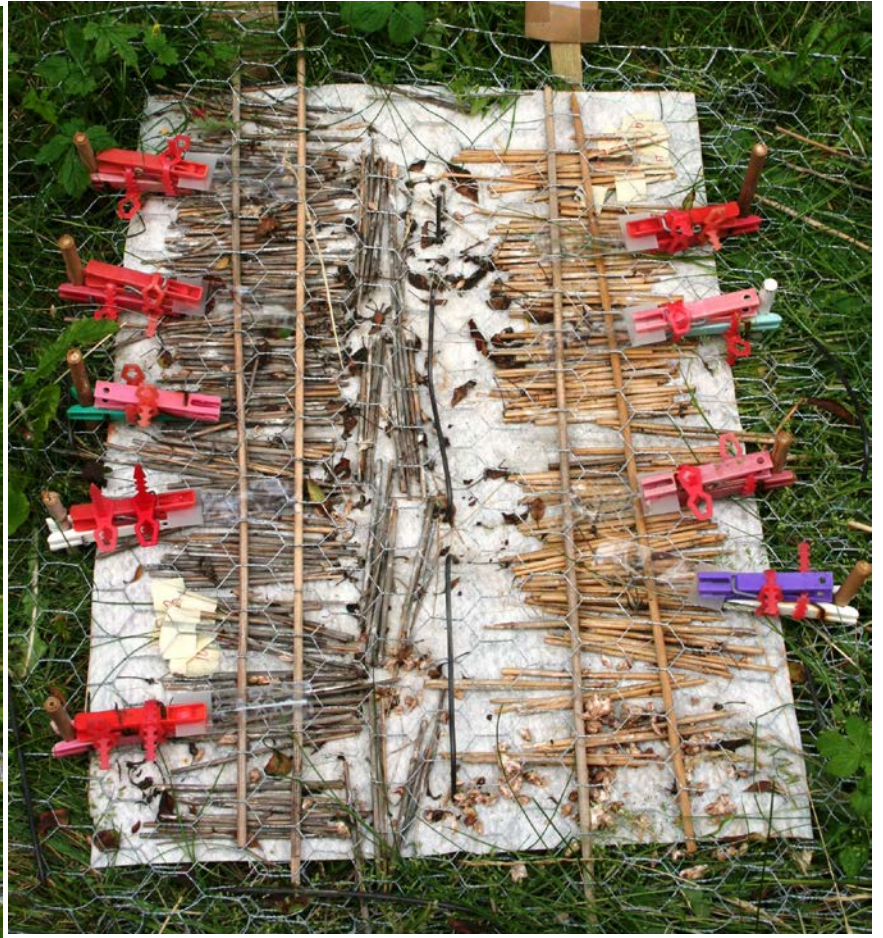
I FÄLTET OCH
LÅNGDISTANS

Perithecium

Trail & Common, 2000

Askosporspridning under svenska klimatförhållanden

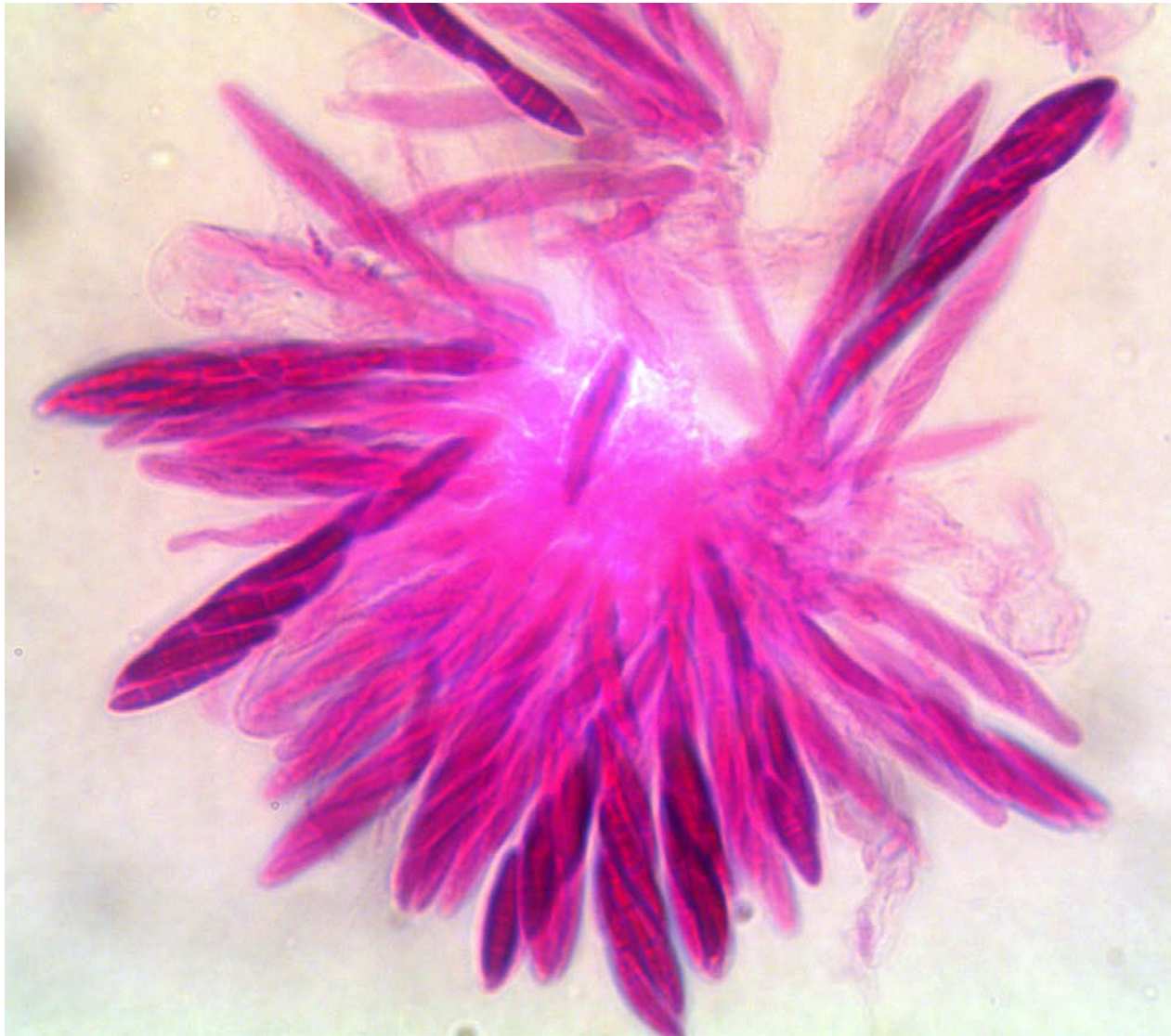
Smittad halm av höstvetete och majs för studier av utveckling av perithecier

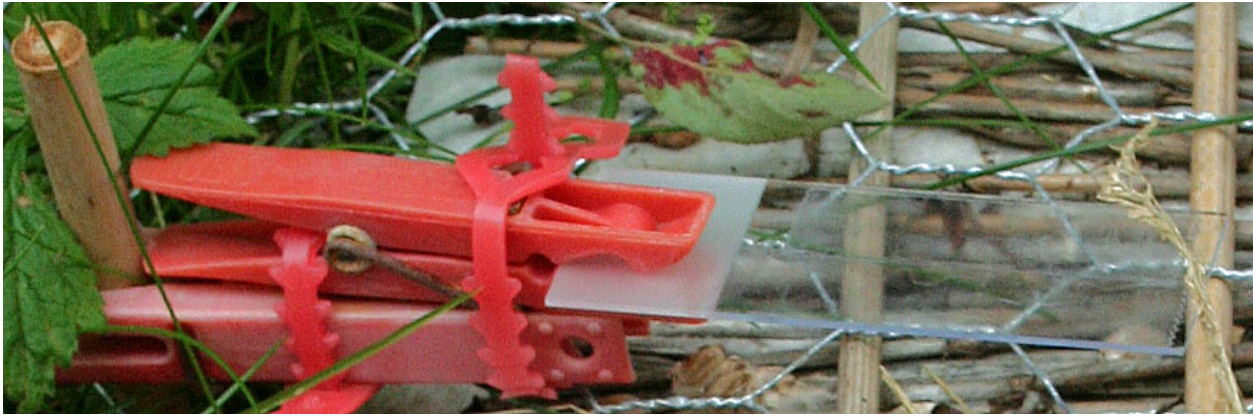
Peritheciesamlingar på
höstvetehalm

Perithecier i olika
mognadsstadier

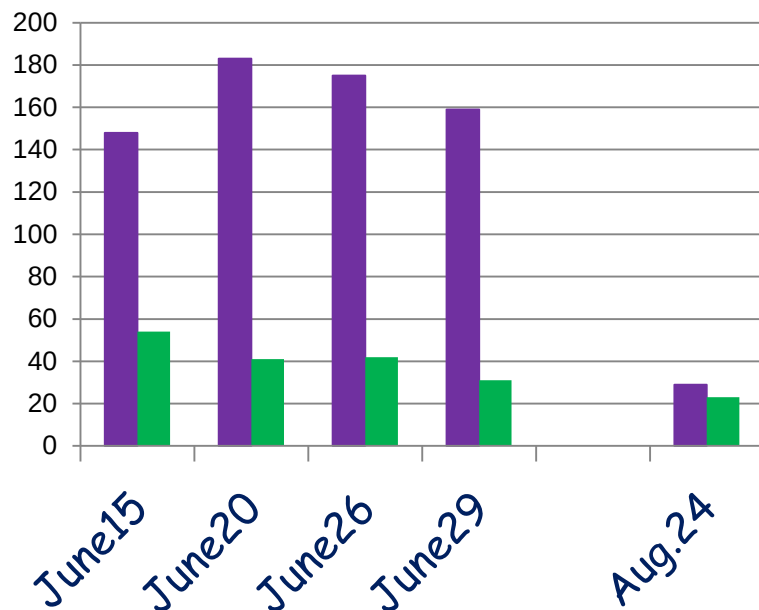
Perithecie-
innehåll:
Askospor-
säckar med
askosporer

Objektglas med
tape för att fånga
upp askosporer

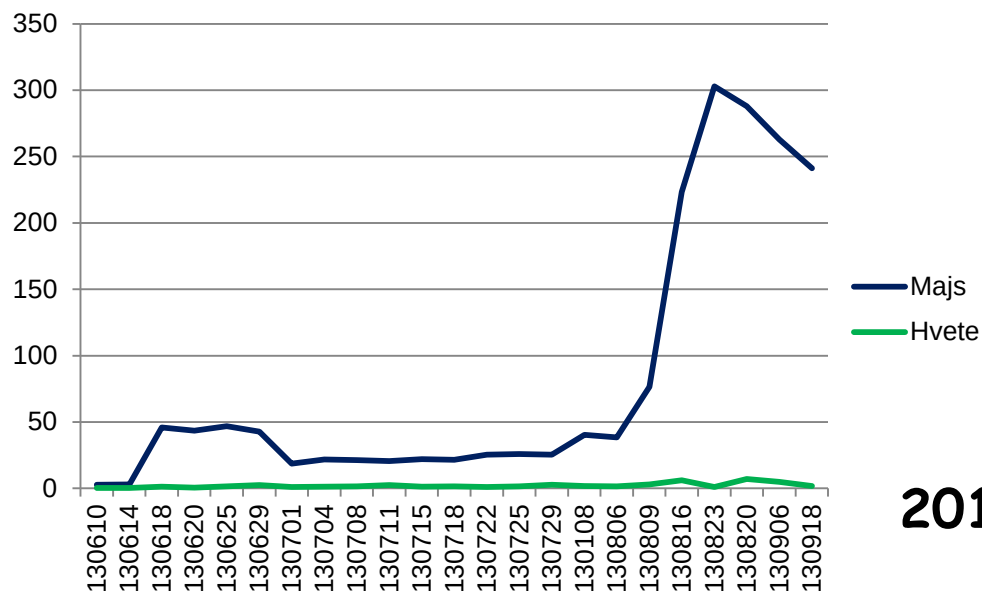
Askosporer

2012

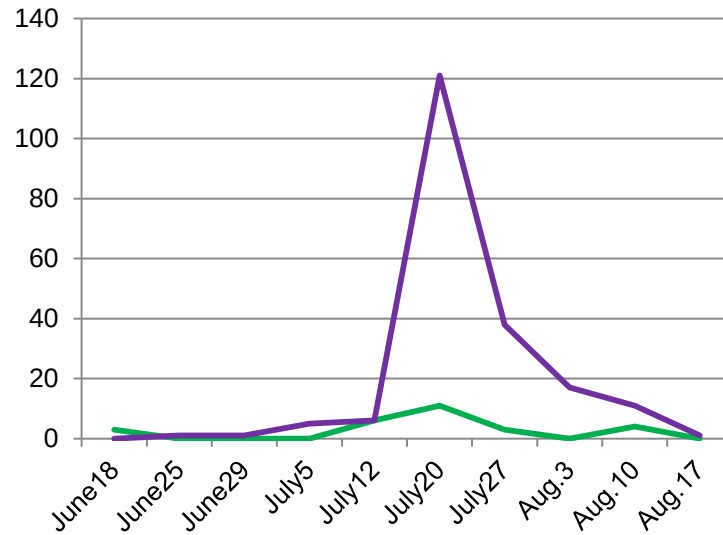

Perithecia/ cm²
halmyta

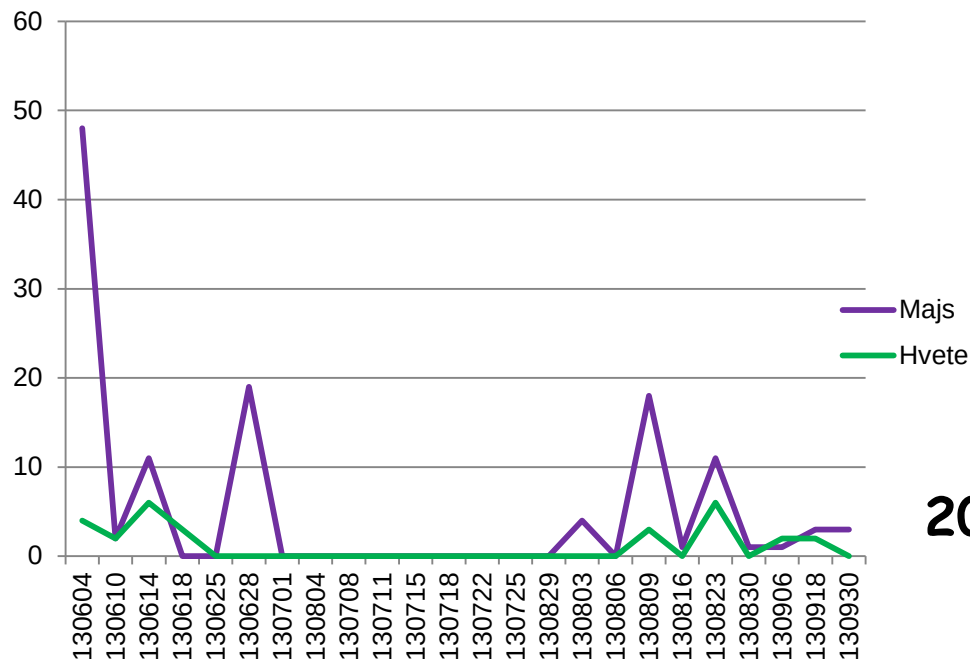

2013

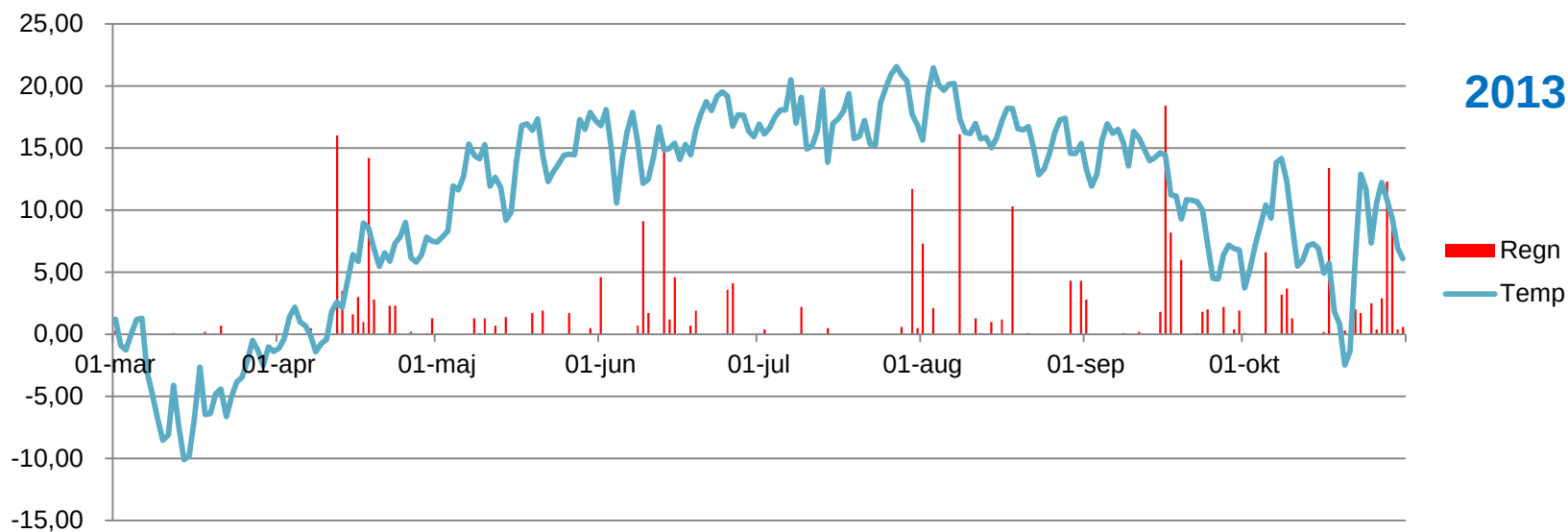
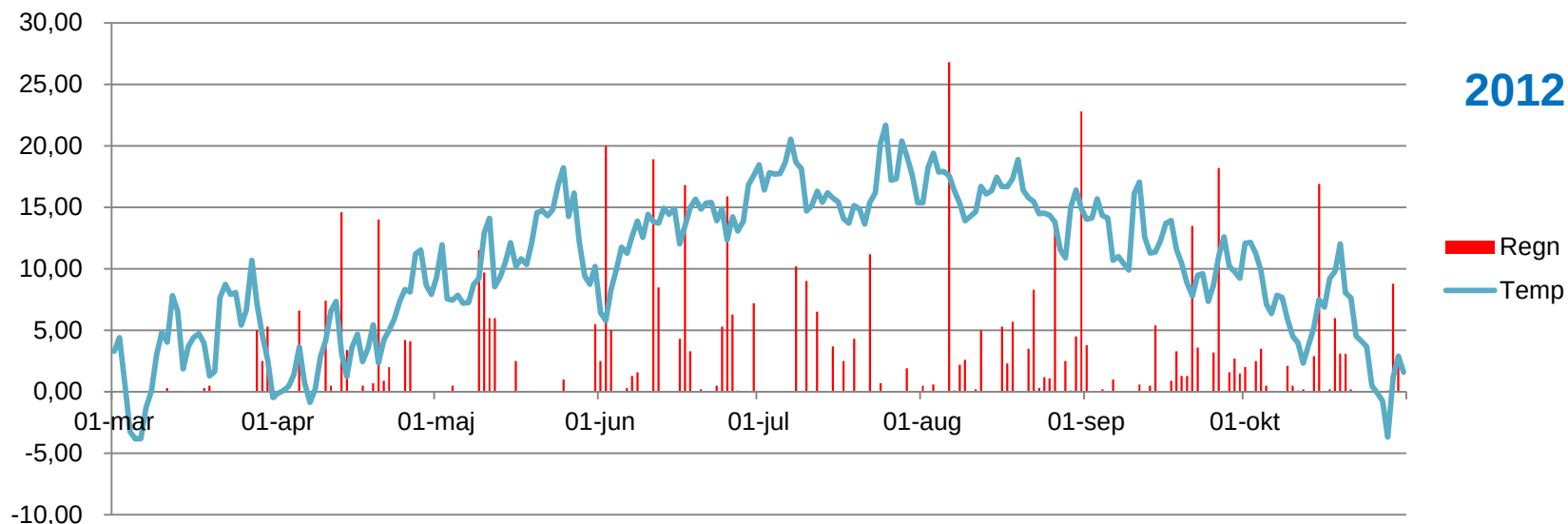
Askosporer

2012

2013

Väderdata från Ultuna bioklimatstation, SLU i Uppsala

Vad betyder utsädesmitta?

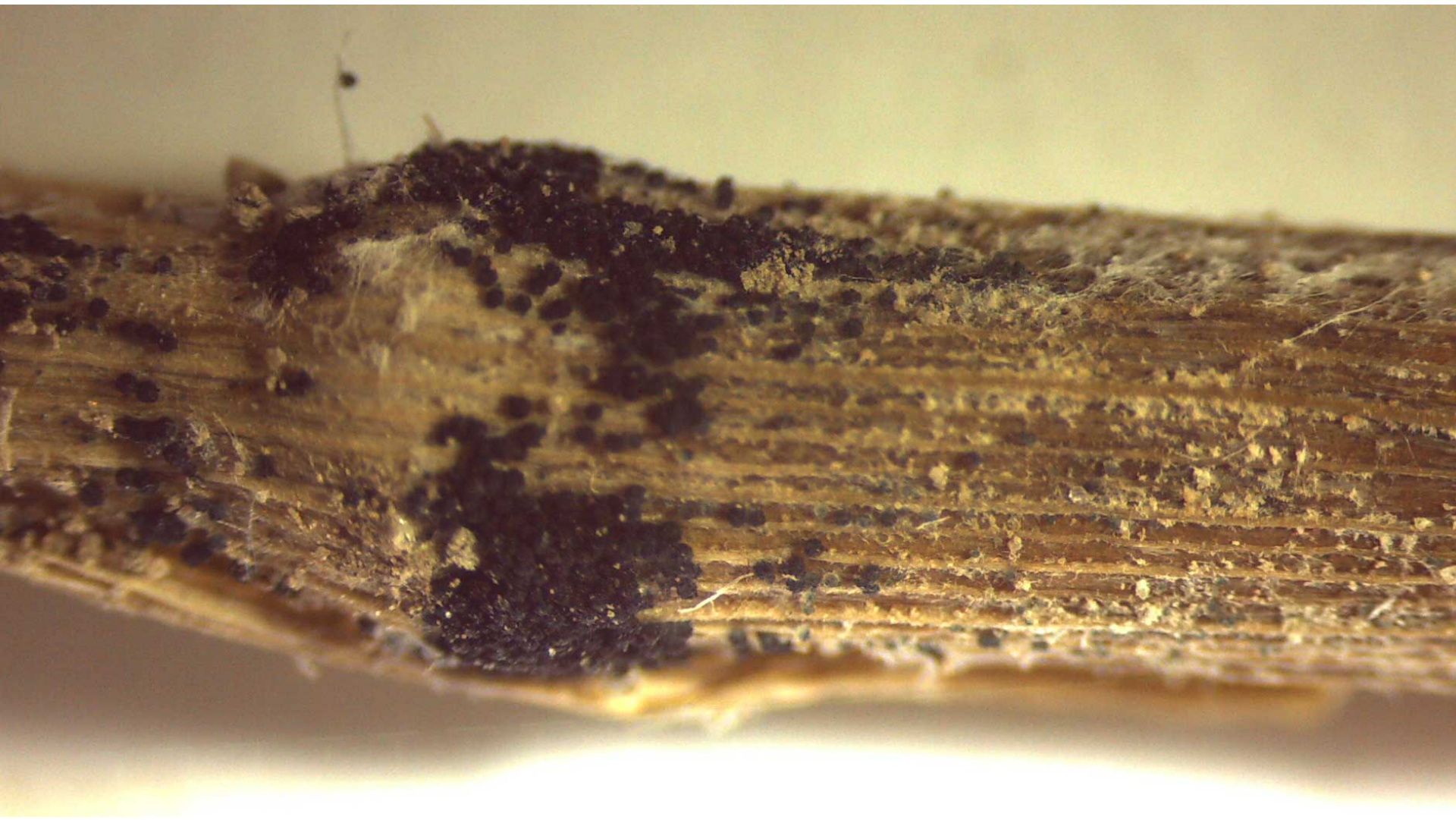
Juni 2013

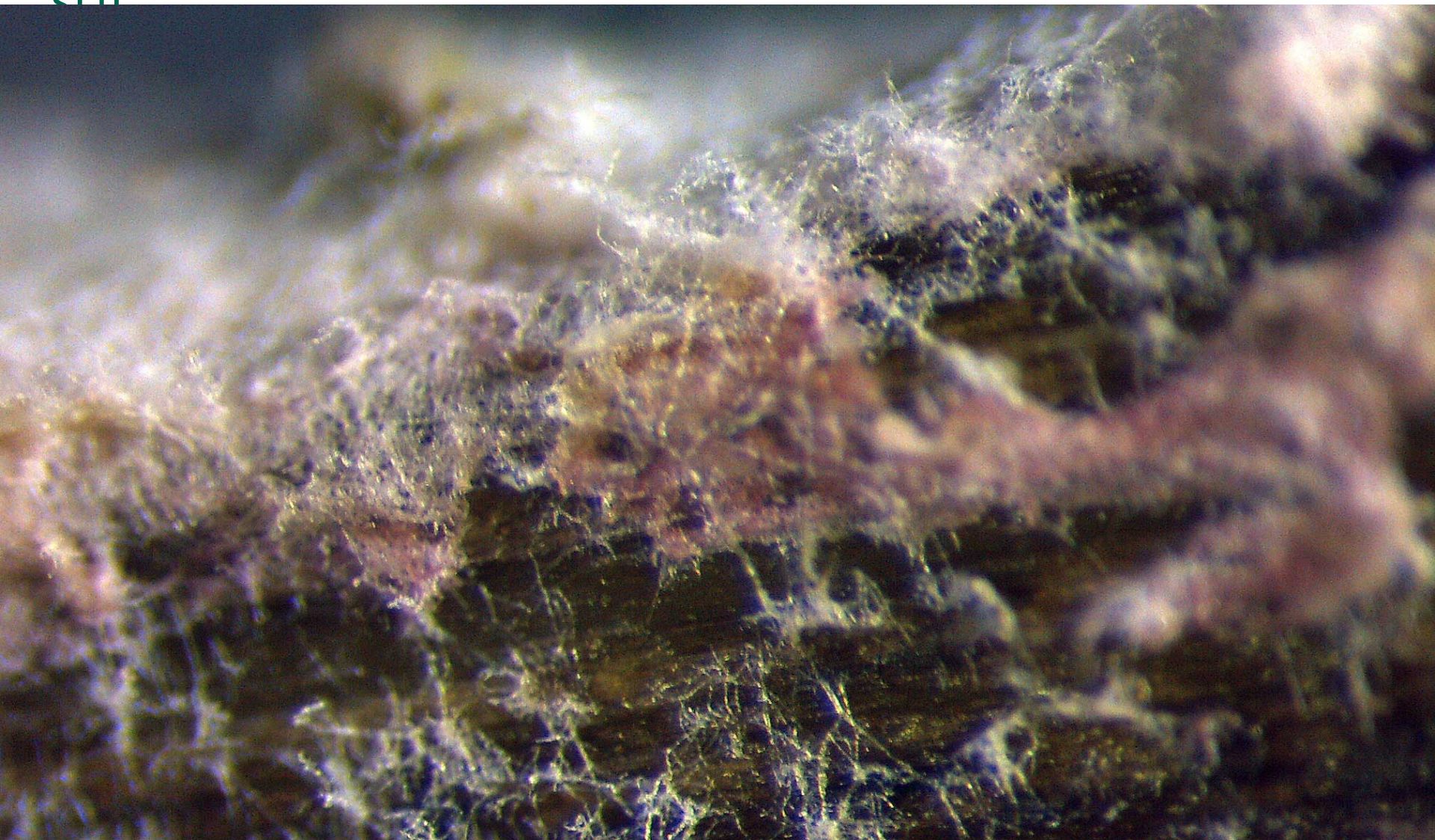

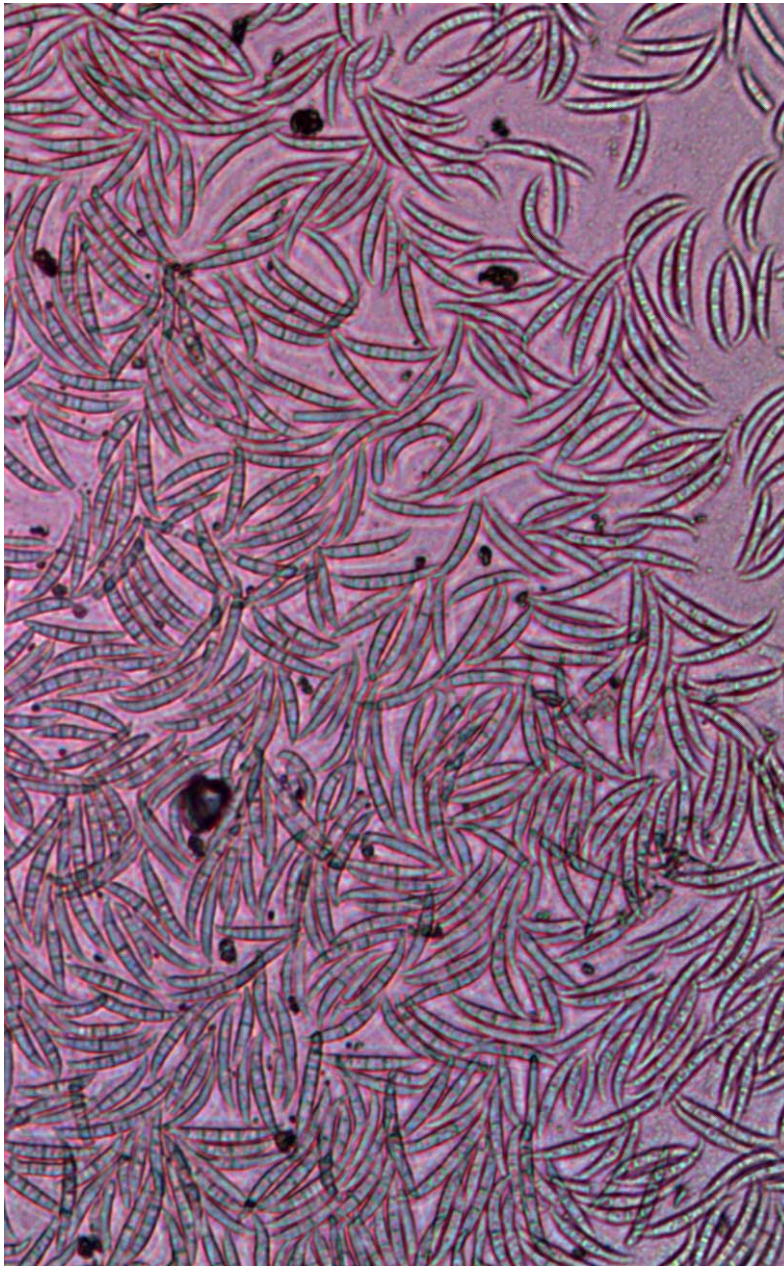
Västergötland
16 juni 2013

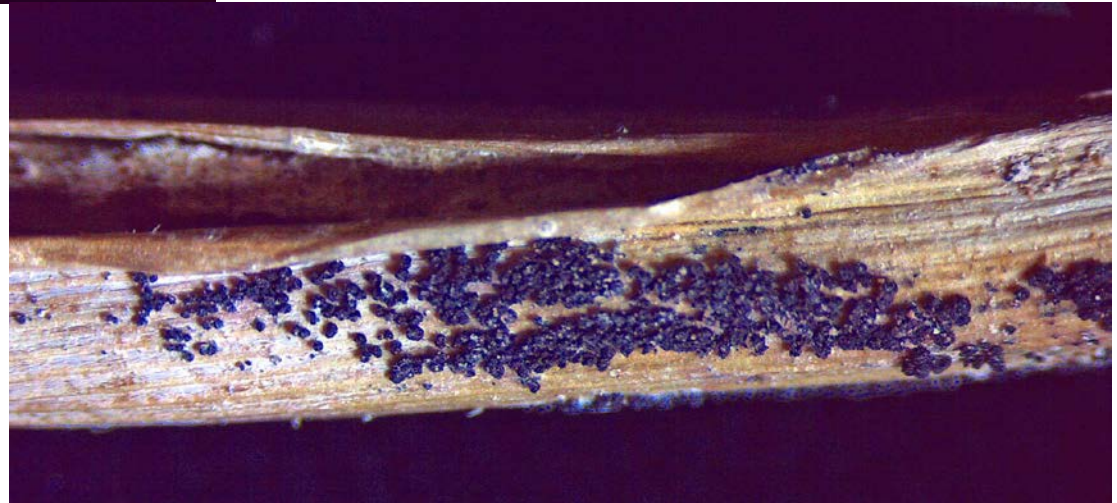
**Makrokonidier *Fusarium
graminearum***

Uppland 1 juli
2013
1 planta / 2 m²

Bladfläckar

Jordbruksverket

Vid certifiering av stråsäd tillämpas följande gränser för betning

Fusarium spp., Microdochium nivale, Septoria spp. och Bipolaris sorokiniana

Höstvete och höstråg	> 30 %	Betning nödvändig
----------------------	--------	-------------------

Fusarium spp.

Höstkorn	> 25 %	Betning nödvändig
----------	--------	-------------------

Fusarium spp., Septoria spp. och Bipolaris sorokiniana

Vårvete	> 30 %	Betning nödvändig
---------	--------	-------------------

Fusarium spp.

Korn	> 25 %	Betning nödvändig
------	--------	-------------------

Havre	> 20 %	Betning nödvändig
-------	--------	-------------------

- Perithecier bildas och askosporer kan spridas i vårt klimatområde
- Utsädet kan spela en viktig roll för spridningen av Fusarium i fält och till nya områden
- Viktigt att diagnostisera utsädessmitta för bedömning av mykotoxinbildande Fusarium
- Perithecier anläggs på hösten.
Nedbrytning av smittad halm väsentlig

Tack för att ni lyssnade!

